

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po

10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tujdežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za ozanila plačuje se od četristopne peti-vrste po 6 kr., če se ozanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, ozanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

SLOVENSKI NAROD*

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četr leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četr leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — ”
„ četr leta	4 „ — ”
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnštvo „Slov. Naroda“.

Peplnica državnozborskih levicarjev.

—o.— Peplnica je danes, dan vzdihovanja in kesanja! Po glasnih in okroglih urah časa predpustnega napočila je doba modrega življenja in treznega premišljevanja, in s srcem skesanim jeli so dobri kristijanje svoje spomine obračati v zadnje tedne veselega posvetnega uživanja!

S pepelom naj bi potresli svoje visoke glave tudi levicarji v Dunajskem državnem zboru in z ozirom na poslednje tedne naše politike naj bi se tudi v njihovih svobodomiselnih srečih naselila globoko sram in kes! Tudi oni so se prevzeli, tudi zájne nastopila je politična peplnica, se ve da ne prvi pot.

S frivilno burko, kakeršno si je svetopisemski orjak Samson v svoji jezi dovolil bit proti Filistejcem, stopili so hitro v prvih sejah tekočega zborovanja nemško-liberalni državni poslanci na parlamentarni naš oder. Kakor so Samsonove lesice, z gorečimi bakljami na vkupe zvezanih repih, filistejskemu rodu pokončale vse klasje in trsje, isto tako naj bi nemški državni jezik nam avstrijskim Slovanom pokončeval vsako narodno setev in žetev!

Plamteče jezikovno vprašanje, katerega so se levicarji za dolge svoje vlade boječe ogibali ter je brezskrbno prepustili izvrševalnej oblasti, vrgli so ti isti levicarji v svojej nemoči in največej stisk: v našo državno zbornico jedino s tem namenom, da izpodbijajo stalo denašnjej vladi in večini. In da bi se epigoni nemškega absolutizma, á la Herbst, Plener, Suess e tutti quanti sprehajali po ministerskih liva-dah, zato naj bi se vse avstrijsko slovanstvo mučilo in svojo narodnost si gojilo na peščenej pustinji, — nemško-narodnemu šovinizmu na ljubo naj bi avstrijski Slovani pozabili na svojo čast in najimenitnišo svojo v dolzih in hudih bojih izvojevalo pravico! Sedaj je jasno, da se nam ni batiti ni jednega ni družega, ali avstrijski svet je bil tedaj razburjen videti častno vojsko Samsonovih lesic, katero bi levica državnozborska neskončno rada mej nas zapodila, da je ni bila zavrnita večja moč. In že le-ti poskusi bili so glede sredstev, kakor tudi glede na kan frivilni, neizmerno frivilni!

Ni pa še potihnila nevolja zbog rečene provokacije, že je politični naš Eol sejal neprimerne in nepotrebne nove vibarje! Zadevo, ki se je že tri leta prašila po arhivu, povlekel je življenja siti dr. Herbst na dan, da bi z njim dokazal, kako silovit oponent je on in kako grozno črti Čehe in pravico. Ministra barona Pražaka jezikovna naredba, ki česke uloge nekoliko varuje in spremlja po trdih rokah nemških uradnikov, ima na vesti vse tiste grozne gube in zaderikaste glasove, s katerimi je 1. dne t. m. stari godnjač duška dajal svojemu in svojih nemško liberalnih tovaršev fanatizmu! Kakor da bi Avstrija ne imela ustavne jednakopravnosti za vse svoje narodnosti, kakor da sami liberalni ministri neso nobene slične naredbe izdali, kakor da bi se po Pražakovoj jezikovnej naredbi moralno nemške uloge reševati v českem jeziku! Zopet se je tudi ob tej priliki sijajno pokazalo, da levici ni moglo biti do drugačja, nego konservativnim Nemcem na desnici dati na izběro teroristični „aut-aut“: ali odobriti naredbo in s tem očitno pokazati nebriznost za reve in nadloge českých Nemcov, ali pa jo zavreči in tako razkleniti „železni obroč“ okolo vlade. Kočko pa je parlamentarna ta komedija levici dobička prinesla, to je znano in se bode še pokazalo. Jezikovne naredbe Pražákovem Herbstovi viharji omajati neso mogli!

Kmalu na to so se levicarji zbrali v posvete, ali jim je še ostati v državnem zboru ali pa slovesno odpovedati se vsemu ustavnemu sodelovanju. Ves svet je mislil, da bode levica, potem ko so njeni zagovorniki tolikanj živo naslikali njeno mučenštvo, izpričali toliko vladnih atentatov na nemško veličastvo in vedeli navesti celo vrsto grehov zoper avstrijsko ustavo, po vseh bridkih skušnjah segla po najbolj vznemirljivo orožje na konstitucionalnem bojišču, po abstinenčijo. Ali konečno, ko so bili vkupe stopili, so najprvo videli, da manjka trideset glav, potem so si dopovedali, da ga pač ni najmanjšega povoda in razloga za eksodus, in slednjič bil je predlog za abstinenčijo odbit s 75-im glasovi proti 25-im. S to ginaljivo rodbinsko zadevo so pa levicarji potrdili samo staro istino, da je veliko laže s samoumorom strašiti, nego samoumor tudi res storiti. In terorizovati, strašiti, to je tudi sicer navada nemško-liberalnih naših nasprotnikov, pri katerih je zmirom treba misliti, da so verolomni sebi in drugim!

In slednjič, s kakšnim svetlim perjem so se odevali levicarji v debati o izjemnih naredbah Taaffejeve vlade! Kaj je bilo omamljivem tem maskam mari, da država s svojimi ljudmi potrebuje izvredne pomoči! Razvijali so razdrapano zastavo „svobode“ svoje in vabili okrog nje razuzdane in zgubljene elemente, češ mi smo vaši prijatelji in osvoboditelji! In predzrni profesor Suess vči se je v neskončnih bolestih svojega avstrijskega državljanstva in z ganljivo odkritosrčnostjo je deklamoval: „Lahko vam rečem, da bi mi v Avstriji storili velik napredok v svobodi, ako bi namesto naših navadnih razmer posadili nemško obsedno stanje.“ Z viharnim ploskom je levica pohvalila to zavidanja vredno izpoved — kakor da bi ustava, ki je v primeri z njo obsedno stanje v Nemčiji pravi eldorado svobodnega življenja, prišla bila iz rok Metternicha in pa Sedlnitzkija, a ne iz rok nemško-liberalne stranke v Avstriji, uprav tiste stranke, ki sedaj vsa nesrečna roke sklepa zavoljo siromašnosti naših ustavnih svoboščin, in se s tem tarnanjem hoče z nova prikupiti ljudstvu, v resnici pa le sama sebe ostro obsoja in proti sebi opravičen stud vzbuja! Siromašna naša ustava ni še imela za avstrijske liberalce dovolj vratit, pri katerih se je njihova upravna samovoljnosc znala vselej in komur si bodi utih-

LISTEK.

Maskarada „Sokolova“.

Ko sem sinoči, kesán kot po navadi, ob 10. uri stopil v dvorano na „starem strelišču“, zaigralo je po meni, kakor da nesem ves ljubi dan poprej bil najpametniši človek na svetu! Le kam sem zašel? Ta gnječa ljudij, kaj pravim, ljudij! Prav malo je bilo tacih od našega rodu, od naše noše človeške, in pa še dva Kineza; a drugo je bilo nam le nekoliko podobno od spodaj, pri nogah, višje naprej pa je bilo tako narejeno, lepo in grdo, da se ne dá misliti, — kakšne so imeli obraze, vprašati nikari! Vse se je tako pletlo in gnetlo okolo mene, da ne sem več vedel, kje sem in kaj in kje?

Ljubezniva moja znanka je menda videla velike moje zadrege in pot, ki mi je bil na čelo stope, ker hitro me je vzdramil s prijaznim vprašanjem: „Glejte ga, kaj danes ne poplešemo čisto nič?“ Poplešemo, poplešemo — taka beseda mi je dejala, da sem pri ljudeh, in brez bojazni sem se udal povabilu neznane znanke. Žalibog da sem pri prvem

svojem plesu bil neznansko okoren, tako okoren, kakor še nikdar poprej ne! Ustaviti sem se moral. I pa saj je bilo sinoči celo plesnemu prvaku težavno, priboriti sebi in svojih plesalki kratko ped plesišča, ker tudi letos je „Ljubljanskega Sokola“ slavnostno vabilo zbralost goste trume plesalk in plesalcev, tako da se je tudi ta večer moralo veselje in zabavo odkupiti in zaslužiti v uprav južnej vročini. Vendar pa žrtve neso bili v nobenej primeri z užitki, zlasti ker je „Sokol“ imel bister pogled in ljubeznivo besedo za vse in vsakega gosta, in je samo poseči bilo treba mej veselimi po pravljjenem veselji. In konečno, kaj človek vsega ne stori na predpustni večer, ko mu poleg vseh vne-majočih okolnostij še izvrstna vojaška godba pod vodstvom gospoda Nemrova užiga pogum?

Najlepša veselost kraljevala je na severu in jugu, na vzhodu in zahodu streliške dvorane, to pa od prvega kraja, ko so si odkriti gostje morali dati nagajati od zbadljivih mask, pa do zadnjega konca, ko se je v jutranje zori domov hodé še nagaivost lahko očitala. Vmes pa je bilo presnavljanja in prestvarjanja obilo, obilo iznenadenja in

smehu, plesu in petja! Pozneje se je videlo, da je za neznatno masko bil skrit marsikateri lep obrazek, po katerem se je poprej zastonj preko ušesec pod masko gledalo, tako da je slednjič po vseh prostorih duhtelo premnogo odkritega ženskega cvečja! Prizor, ki ga je prenapolnjena dvorana dajala z galerije, bil je preslikovit za navadno človeško oko. V velikem okviru gibalo se je blizu sedemsto govorov in nemirno to gibanje dalo bi se primerjati z valovjem razburjenega morja, na katero pa bi moralno sijati stotero mavric, da bi se po njem delalo takoli in tacih slik, kakeršnih je bilo videti vsled najrazličnejših mask in kostumov sinoči na maskaradi „Sokolovej“!

Le malokatero posamično sliko je bilo možno razbrati, večjo srečo bi človek bil imel pri skupinah, da jih ni v tem hincu prekril prizor za prizorom. Zato samo nekoliko slik „à la minute“! Z damami na prvo mesto, takoli indiskretnosti dajem na račun uljudnosti svoje! Petero mornaric je bilo preprosto, a jako elegantno oblečenih; prinesle so bile preko morja in delile „odpustkov“, katerim bi se pač slovenski napiski lepše podali, nego nemški, bodo brez zamere

tapiti, neso še bili zadovoljni, da so s konfiskacijami in objektivnim postopanjem pestili tiskovno svobodo, da so zakon o društvih in zborih lahko predevali po svojih potrebah, to in še drugo jim ni bilo dosta: nego z zakonom od 5. maja 1869 dovolili so širno zatiranje osnovnih pravic in z zakonom od 23. maja 1873 dali vladni oblast, da se vsak tip lahko znebi mehkosrčnih in pristranskih porotnikov. Ti nemški absolutisti so mislili, da si s tem pridobijo nerazrušnih trdnjav za svoje gospodstvo, ki jim je toliko pomenilo, kakor država sama, in danes so vsi plašni in razjarjeni, da se od njih pripravljeno orožje rabi za državo brez njihove strankarske vlade! Ali sedaj se delajo, kakor da bi hoteli s čudovitim zatajevanjem samih sebe bramti mrvico ustavnih naših pravic, sedaj zahtevajo, da bi vesoljni svet občudoval njihovo svobodoljubje, ko so pa v resnici oni sami krivi, da imamo le mrvico ustavne svobode in da nam še to mrvico vlada brez težav more odvzeti! Ni čudo, da le-ti politični hinavci nobenega prepričati neso mogli, in se jim je gladno kričanje v državnej zbornici poštano zavrnilo od vsega poštenega sveta!

Pač dovolj razloga, da se državno-zborski levicarji skesanjo spominjajo tednov preteklih. Ker je pa težko misliti si, da bi nemško-liberalna levica imela količaj spoštovanja do politične svoje pepelnice, moramo v njenem imenu in z ozirom na to, da se z neosnovanimi predlogi levicarjev, z njihovim praznim besedičenjem pokonča premnogo dražega časa in premnoga v bridkostih plačevanega davka, tudi v imenu vseh avstrijskih sodržavljanov danes na pepele in vzklikniti s Prešernovim dijakom:

„Oj predpust, ti čas presneti,
Da bi več ne prišel v drugo!“

V Ljubljani 27. februarja.

Ako sploh kdaj, sme se dan daues Angležem čestitati na njihovem flegmatičnem temperamentu in na krepkih živeh, vsled katerih jedino jim je možno v očigled raznim nezgodam in neugodnostim obvarovati si mirnega duha. Še ni poravnal račun z Irmi, ki z nožem in dinamitom gladijo pot svojim idejam in zahtevam in prouzročujejo John Bullu nemirne noči, ze donaša električna žica dan na dan, kakor staro-svetopisemske Jobu, iz dežele Faraonov zgorjeli neprijetnih in vznemirjujočih vestij, da vsa Evropa škodoželjno pogleduje in pričakuje, kako se bode Angležka častno „nazaj koncentrovala“ iz te politične zagate. In mej te neprilike in nezgode pade vmes, liki nepričakovana bomba, glas, da si je Rusija pridobila zelenico Merv.

Pokojni vodja angleške politike lord Beaconsfield je sicer nekoč izrekel se, da je Azija toli velika, toli obširna, da ima za Rusijo in Anglijo dovolj prostora, a ta izrek spada mej one diplomatske izjave, katerim je glavni namen, prikrivati misli in z dovtipnim stavkom pomagati si iz momentalne neprilike.

Vsa so skoro vsi angleški listi lordu Beaconsfieldu nasprotnega mnenja. Ko se je zaznala vest, da se je Merv podvrgel Rusiji, zavladala je menda prevelika osupnenost, da bi časopisi takoj z vso energijo posegli po tem predmetu, sedaj pa, ko je bilo že dovolj časa resnemu premišljevanju, može se mnenja v javnih glasilih, da treba proti temu vprašanju postaviti se po robu in „Times“ zahtevajo,

povedano! Šestero veslarjev v modro-belih lahnih oblačilih z vesli na ramenih. Tri Spanjolke v bogatih toaletah . . . Dve Afrikanki in Amerikanka vse v cekinih . . . Bolgarska kmetica v krilu, z zlatom in srebrom obilo pretkanem . . . Snežnica, jedna najkrasnejših . . . Tako tudi severna zvezda . . . Eva s kačo, a že kulturno odéta . . . In tako je bilo premnogo še drugih dam v prekrasnih, slikovitih toaletah, več izmed njih je bilo belo-modro-rudeče olepotičenih, tu je bilo več originala, tam več fantazije, a na vseh razdeloval se je plemenit okus. Izmej možkih mask in kostumov je omenjati treh španjolskih studen-tov, ki so zbog svoje sijajne oprave veliko pozornost ves čas na-se obračali, dalje dveh Kinezov, ki sta bila od tak do temena, ali prav do raznobjognega solnčnika prava sinova nebeškega kraljestva; dalje dveh Brazilijancev, Zamorcev, Riccija, ministra, prelata itd. Kragulja sta bila samo dva, pre malo; več bilo je vsakovrstnih dominov. Najbolj originalna bila je maska: dete v povoju, veliko, debelo dete! Skupine možkih in ženskih nam je tudi še z veseljem omenjati, namreč hrvatske

da mora vlada na vsak način obrniti se do Rusije, naj raztolmači svoje postopanje, ki je naravnost nasprotno obstoječim dogovorom, s katerim so se prelomile dane obljube.

Prisvojitev Merva bila je preteklo soboto v parlamentu angleškega spodnjega zbornici predmet precej živahnej debati in pri tej priliki pokazalo se je, da je mnogo politikov v Angleški, ki tega slučaja ne smatrajo nepomenljivim, kakor se to godi od strani vlade. Mr. Aauhope pričel je razpravo o Mervskem vprašanju, katero je po njegovem mnenju že bolj melanholično, nego je bilo nekdanje vprašanje o Kivi. Iz njegovega zgodovinskega resumé-a povzamemo naslednje podatke: Leta 1874. prijavile so se prve vesti, da ima Rusija posebne želje na Merv in ko se je takrat povprašalo pri ruski vladni, kaj in kako?, zagotovljal je knez Gorčakov, da Rusija ne misli prisvojiti si Merv. Pet let pozneje, julija meseca 1879 leta, dal je pl. Giers angleškemu poslaniku lordu Dufferin-u zopet in sicer, kako odločno zagotovilo, da Rusija ne pojde v Merv. V 13. dan avgusta 1879 pisal je lord Dufferin svojej vladni: „V pogovoru, ki sem ga imel z Nj. veličanstvom, ruskim carjem, bil je slednji tako prijazen, da mi je zagotovil, da sploh ni namena, poslati rusko vojsko v Merv.“ Pol leta pozneje pisal je lord Dufferin: „Jaz smaram po russkem carji mi osobno dano zagotovilo, še sedaj obstoječe in pravoveljavno, ker ni bilo nikdar niti po carji niti po njegovih ministrib modificirano, ali pa preklicano. Zdaj pa zdaj skrbel sem, opozarjati gospoda pl. Giersa, da izjavi carja še vedno isti pomen prisvajam. V 7. dan marca 1881 objavil je Giers Dufferinu zopet, da ga je car pooblastil, zagotovljati, da ni govora iti dalje proti Mervu in da niti želje ni zavojevati Merv, ker še niti nikakega povoda.

Od takrat se ni menjavalo nikakih diplomatičnih izjav mej Rusijo in Anglijo glede Merva, pač pa je minister Dilke l. 1881, ko se je razmotravalo vprašanje, da se angleški vojaki iz Kandžara po-kličejo nazaj, povedal, da je Rusija ukrenila, odreči se svoje zgodovinske politiki v osrednji Aziji, in kjer v potrdilo te izjave, pozval se je takrat general Skobeljev nazaj in tako ustavilo vse podjetje, katero je bil ta vojskovodja tako previdno pričel in z naskokom in sijajno zmago pri Geok-Tepe tako častno in slavno dovršil.

Te informacije dobila je Angležka po nemškem poslaniku v Peterburgu in kakor zdaj stvari stope, je nedvojbeno, da je bil nemški poslanik slabo poučen, ali pa, da je bilo nekoliko perfidnosti vmes, kar nikakor ni nemogoče. Saj je leta 1879 baron Jomini, ki je takrat skoro popolnem nadomestoval starega Gorčakova lorda Dufferina prav jasno povedal: „Akoravno ne nameravamo, prodreti do Merva in sploh kaj storiti, kar bi se utegnilo tolmačiti kot grožnja proti Angliji, se vendar v stvari samej ne smete gibati v iluzijah, kajti posledica našega sedan-jega postopanja bo ta, da si osiguramo stališče in operacijski temelj proti Angležki za slučaj, ko bi ona zavojevavši Herat postala nevarna našim nedanjim postojankam v osrednji Aziji.“ Da se je angleška držala samo teh nadvojbeno jasnih besed, ne pa se ravnala samo po svojih željah, obvarovala bi se bila vsacega iznenadenja.

Rusija se lahko sklicuje na zadnjo izjavo (barona Jominja), vrhu tega pa ima tudi še izgovor, da

svatbe, ki je imela svojo nevesto, svojo godbo svojo mizo, vse svoje; a na gospodo se dosta ni ozirala, veselo pozdravljava je stopala na plesišče in ona je plesove pričela s hrvatskim „kolom“. Tudi tako prisrčen golobček, ali da smo resnični: golobičica, nikakor plašna mej dobrimi ljudmi, uživala je tu svoje veselje!

Tako naj se mili čitatelj zadovolji s temi kamenčki iz divnega kaleidoskopa. Vse drugo, kar ni imelo maske ali kostuma, kazalo se je v izbranih krilih, v uniformi ali v neomadeževanej črnej obleki.

Prelepi večer počastili so odlični gostje: Eks-senca F. M. L. viteza Müllerja, gospod deželnih predsednik baron Winkler, gospod deželnih glavar grof Turn, gospod župan Grasselli, predsednik kupčiške zbornice gospod Kušar, poveljnik deželnega žandarmstva g. major Gramposchitz, več deželnih poslancev, Ljubljanskega mesta odbornikov in drugih. Tudi z dežele je videti bilo nekaj znanih rodoljubov.

Blagovoljnemu čitatelju in ljubezni bralki prepričamo, popolniti to poročilce s svojimi novimi in starimi spomini na jednake večere, oziroma na tisto, kar se je že o „Sokolovih“ znanih maskaradah

Merva ni zavojevala, temveč, da so Kani Turkmenov sami prišli svojo udanost „bejem carju“ s prošnjo, naj se vzprejmo v državljanško zvezo Rusije, katera po tem takem ni prelomila nobene obljube in bi k večjemu ravnala jako nepraktično, ko bi ne hotela vzeti pod svojo zaščito Merva, ki se jej sam ob sebi ponuja.

Kar se tiče Merva samega, še nekoliko podrobnejši. Pred 100 leti bil je Merv izmej najbolj cvetočih pokrajin Perzije. Reka Murgab, ki teče skozi Mervsko zelenico, je za to dejelo jednak vrednosti kakor Nil za Egipt in 24 vodotokov je napeljanih, da pospešujejo naravno rodovitost zemlje. Tekinci sami pravijo, da jim ne treba druzega, nego miru in reda, potem povrne se zopet blagostanje v dejelo in oživila se bode tudi trgovina, ki je bila nekdaj tako živahna s Kivo, Boharo, v Čarču in Narasim, v Ahal Teke, v Perzijo in v Herat, tedaj v trgovinskem in strategičnem oziru važno mesto. Ta važnost bode se še podvojila, ko bode zgotovljena zakavkaška železnica.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. februarja.

Deputacija Čehov v Brnu podala se je pod vodstvom državnega poslanca dr. Kusya k cesarskemu namestniku grofu Schönbornu s prošnjo, naj vlada zaukaže mestne občini ustanoviti tretjo česko šolo, ko je že državno sodišče razsodilo v tem smislu. Namestnik je obljubil deputaciji, da bode gledali na to, da se kmalu izpolni njena želja.

Slavonska trgovinska zbornica, Oseški občinski zbor in slavonsko zemljekulturno društvo, čestitali so predvčeraj po posebnej deputaciji hrvatskemu banu. K tej deputaciji so se pridružila tudi mesta Ruma, Vukavar, Semlin, Mitrovica, Brod, Novi Gradščka, Vinkovče, in Požega po svojih zastopnikih. Tako je večji del Slavonije izrekel banu svoje zaupanje. Temu dogodku pripisujejo ogreski krogi velik po-mem. Najbrž je pa to bila kaka po vladnih kimov-cih napravljena demonstracija. — Hrvatska vlada pripravlja budgetno predlogo. Ko bode končano to delo, poda se ban v Peštu, da jo predloži centralnej vladni. V Peštu se bode tedaj tudi odločilo, keda je sklice sabor. —

Vnanje države.

Ruska deputacija, ki ima častitati nemškemu carju, prišla je včeraj zjutraj v Berolin, in na kolodvorju jo je vprijej nemški cesarjevič naslednik.

— Namestnikom generalu Todtlebnu imenovani general Kohauov, imel je v Vilni govor na svoje podložne uradnike, v katerem je poudarjal važnost šolstva in sodnijstva za blagor ljudstva.

Vodja španjolskih republikancev Emilio Castelar izdal je knjigo z naslovom: „Zgodovina leta 1883.“ V tej kujigi obsoja potovanje španjolskega kralja v Nemčijo in naglaša skupnost „latinske krvi“, katera veže Špance in Francoze. Francozom svetuje Castelar, da naj se ustavljajo radikalnim utopijam, da zagotove mirni razvoj republikanskih institucij.

Na sedaj izprazneno mesto turškega ministarskega rezidenta v Cetinji pride, kakor Turquie poroča polkovnik generalnega staba Dževad bej. Ta je bil prej član komisije za javna dela.

Vsa poročila iz Egipta javljajo, da je položaj angleških čet in angleškega gospodarstva v Egiptu jako kritičen. General Graham ni zdaj v stanu dalje prodirati, on je v Trikitatu popolnem obstavljen, ker so sovražniki zasedli Backerjev fort onostran zliva. Suakimu žuga največja nevarnost ne le od Osmana Digme, temveč tudi od prebivalstva samega ki se vedno bolj nagiblje k ustašem. Črne čete se

čitalo in pripovedovalo. Kako se je ta ali oni maskirani in nemaskirani parček na take večere imel, kako smo se motili, potem pa smijali po izpoznanji, kako mož svoje žene ni mogel najti v vršečej gneči — schon alles da gewesen!

Pisatelj teh vrstic bi sicer moral s tisto natravnostjo tudi opisati, s kakšnimi občutki je s „starega strelišča“ odhajal, kot je to v uvodu povedal, kako je omamljen bil, stopivši mej čudni svet in „norost tega sveta“. Ali tega ne stori — občutki bili so pepelnični „Vanitas vanitatum“ — do pri-kodne „Sokolove“ maskarade, veselja za staro in mledo, zakonsko in nezakonsko, zavoljo katere Ljubljanski „Sokol“ sme tako ponosno že od nekdaj razsprostirati čvrste svoje peroti! Mefisto.

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

(Dalje.)

VII. Poglavlje.

Aleksandrova sloboda.

Pot od Moskve do velikega samostana svete Trojice, in od samostana do Aleksandrove slobode

puntajo in žugajo, da se pridružijo sovražniku. Zato so sklenili jih poslati nazaj v Kajiro. Ogleduji poročajo, da je v Osmanovem taboru veliko veselje, ker se je udal Torkar. Tako imenovanej ekspediciji, ki je prišla iz Kajire manjka topničarstva in konjice. Tudi iz Kartuma prihajajo neugodna poročila. Rodevi v obližji Kartuma se upirajo Gordonu, in mej vsem prebivalstvom v Zgornjem Egiptu je veliko vrenje, in Mr. Vincent poroča, da je finančna kriza neizogibljiva. Še celo vladna "Pall Mall Gazette" misli, da se bliža neka večja katastrofa, kakor sta bila poraza Hicksov in Bakerjev, in da bude še težko tistih 10,000 mož, kateri misli vlada se poslati v Egipt moglo premagati težave. V Kajiri in Suakimu se prebivalstvo polastuje nek strah, kajti širi se govorica, da Mahdi, Osman Digma, in vsi bišarski rodovi v Sudanu misijo začeti pravi uničevalni boj proti Egiptu in Angležem. — Patrola, ki se je odposlala iz Suakima, zadela je pol milje od mesta na sovražni oddelek, broječ kakih tisoč mož in štirideset velblodov. Patrola se je morala umakniti, na povratku zasledoval jo je sovražnik. — Egipotski podkralj se neki resno misli odpovedati vladarstvu. Njega agenti v Londonu in Parizu dobili so neki povelje najeti hiše, v katerih bodo stanoval, večkrat menjajoč svoje bivanje.

Dopisi.

Iz Zagreba. 26. februarja. [Izv. dopis.] Kakor race priležejo pri nas na površje vsako tretje leto, kendar se namreč bližajo saborske volitve, razni projekti o zidanji novih železnic ter o reguliranju Save in Kulpe, a ko pridejo volitve, zginejo tudi vsi ti lepi projekti.

Letos bodo zopet volitve v sabor, pa zato imamo že sedaj nič manje nego četiri take projekte, ter ko bi kdo hotel verovati kaj magjarskim in našim oficijoznim novinam, bi res prišel do uverenja, da skrbijo brača Magjari očetovsko za svoje Hrvate. — Jedino je verjetno, da se bode gradila zagorska železnica iz Čakovca preko Varaždins in Zaboka do Poduseda, ker se za njo iz sobstvenih interesov zavzimlje vlastelin Imbro pl. Josipović, ki stoji v velikej milosti v Budimpešti in o katerem se splošno govori, da bode zamenil v banstu grofa Hedervarya, kateri se nikakor ne bode mogel dolgo držati na svojem mestu.

Nedavno ste omenili v "Slov. Narodu" mej raznimi stvarmi nekej notici posnetej iz magjarskih listov, da je krvnik Kozarek dobil 100 gld. od Osečkega sodb. stola, ker je obesil Antona Sekula, ter da se je podpisal: "kr. ogerški rabelj". Ta notica treba popravka, ker bi se mogel ustrašiti kdo na Kranjskem, ko bi Anton Sekula še kdaj prišel na svoj dom. Naš rojak Anton Sekula je zares bil zaradi roparskega umora postavljen pred preki sud v Oseku in tudi rabelj Kozarek je že bil prišel, nego preki sud ni obesil Antona Sekula, temveč ga je predal redovitemu sodu. Zdaj je Sekula v Stenjevcu, ker so se lečniki izjavili, da je lud, a Kozareku je je Osečka sodnija izplačala samo potne troškove in dnevnice, drugih pristojbin ni dobil, a podpisal se je na pobotnici po nemški: "Kozarek, königl. ungarischer Henker".

Iz Gorice 13. februarju. [Izv. dop.] Osnovni odbor "goriške ljudske posojilnice" je sklical v pondeljek 25. febr. društvenike k občnemu zboru, kateremu je polagal račun o svojem poslovanju in o računskem sklepu do konca decembra 1883. Od

bil je poln ljudij. Po potu dirjali so neprestano carski seli, hodili ljudje vseh stanov na božjo pot, poldili se oddelki opričnikov skakali so gori in dolni, sokolarji odhajali so iz slobode v razne vasi za živimi golobi; kupci vozili so blago, sedeč na vozech ali jahajoč poleg njih. Tu si videl glumače z gudkami, dudlami in balalajkami. Bili so pisano običeni, in vodili so za seboj krotke medvede, peli pesni in prosili miloščine bogate potnike.

— Usmilite se, gospodje, usmilite se nas, — upili so na ves glas, — vam je dal gospod posestva in druga bogastva, nam je pa rekel živeti se od vaših darov, ne pozabite nas revnih ljudij, milostljiva gospoda!

— Ljubi naši očetje, usmiljeni ljudje! — kričali so pojoč in zategajoč, sedé ob cesti; Bog vam daj zdravje in dolgo življenje!

Drugi so pristavliali tem besedam še razne privedke, tako da je jim marsikak potnik, kakor za nagrado vrgel cel korablenik (nek star denar).

Dostikrat so se ti glumači preteplali z razigranimi berači, ko so iz mest in vasij hiteli v slobodo, da se prežive od carske milosti.

Videli si tudi slepe goslarje in pripovedovalce z gosli na plečih, ki so se držali drug drugega.

35 društvenikov došlo jih je iz mesta in dežele nad tretjino in je bilo zastopanih od 157 deležev nad polovico.

Gospod predsednik pozdravi došle društvenike ter odda besedo tajniku prof. Berbuč-u, da poroča o odborovem delovanju in društvenem premoženju. Tajnik poudarja v svojem poročilu, da je mogel odbor nepričakovane ovire odstrani predno mu je bilo mogoče posojilnico oživeti. Iz poročila je bilo dalje razvidno, da je odbor počasno, a jako previdno postopal. Uspeh res ni bil tak, kakeršnega so nekateri pričakovali, vendar je pomisliti, da so v navedeni dobi vsi pomoči našli, kateri so se za to oglasili ter pravilom zadostili, le dvema posestnikoma, katera sta hotela razmerno visoke vsote, ni mogel odbor v pomoč priti. Sicer pa je vsak začetek težak, trajalo bo še nekaj časa, predno bo užival zavod ono zaupanje pri našej duhovščini in pri naših posestnikih, ki mu je za hitro napredovanje neobhodno potrebno. To so nasledki nesrečne "Slovenije", kateri bodo zaupanje naroda še dolgo morili.

Iz računskega sklepa je bilo razvidno, da je pristopilo k društvu do konca leta 1883 35 društvenikov s 157. deleži in da je imelo društvo nad 7000 gld. prometa. Ker se pa obresti od posojil še le s 1. julijem, dividende pa še le koncem leta 1884 razdelijo, je odbor opustil, da se je objavi že sedaj natančni račun.

Druga točka dnevnega reda je bila volitev ravnateljstva in nadzorstva. V ravnateljstvo so bili voljeni dosedanji udje osnovalnega odbora: Nikolaj Tonkli, predsednikom; dr. Aleksij Rojic, namestnikom; knezo-nadškofski kancler Kavanja, denarničnjem; dr. Ant. Gregorčič, profesor bogoslov. kontrolorjem in prof. J. Berbuč, tajnikom. V nadzorstvo pa so voljeni gospodje: prof. Fr. Erjavec, knjigovodja Fran Ferfila, kmet. Šole vodja Povšé, g. župnik Filip Kramar iz Dornberga in gospod vikar Andrej Žnidarčič iz Grada.

Konečno je navstala, sprožena po g. župniku Kramarju, prav živahn razprava, kako bi bilo postopati v slučajih, ko se oglašijo za posojila društveniki korporacij in drugi, in kako bi bilo mogoče število društvenikov povečati.

Ker ni bilo drugačja na dnevnem redu, je predsednik sejo zaključil, potem ko so vsi navzočni obljubili, da bode vsak v svojem krogu nabiral novih udov za to toliko važno in prekoristno društvo, s katerim je položen temelj, da se naš kmet reši iz oderuških rok.

Z Breznice, 26. februarja. [Izv. dop.] Tudi tukaj gori pod Stolom smo se začeli po časi gibati in oživljati za društveno življenje. Osnoval je g. Hrovat pevsko društvo, katerega odbor priredil nam je v nedeljo 24. febr. v Mostah v gostilni pri Gašperju predpustlo veselico. K tej večerni zabavi zbral se je mnogo občinstva. Kaj prijetno so nas razveseljavali vrlji Gorenjski pevci. Le tako naprej! Vsa hvala g. Hrovatu za to podvezje! Po petju sledila je tombola, za katero se je tukajšnje ljudstvo kaj zeló zanimivalo. Po tomboli se je veselo rajalo. Drugi pa smo se v gorenjih prostorih prav dobro zabavali, međ tem pa so nam pevci še mrsikatero veselo pesen zapeli.

Vse je šumelo, pelo in smejal se. Konji, ljudje, medvedi — so razgetali, kričali in brundali. Cesta je peljala po gostem gozdu. Četudi je bila cesta polna ljudij, vendar se je dostikrat pripetilo, da so oboroženi razbojniki napali kupce, in jih oropali. Ropanja okrog Moskve so se zlasti od takrat jako pomnožila, ko so opričniki pregnali cela selo poljedelcev in cela predmestja meščanov. Zgubivši stanovanje in kruh zbrali so se v razbojniške čete, in utrdili se v zasekah, kolikor več jih je bilo, tem nevarnejši so bili. Če so opričniki ujeli razbojnike, obesili so jih brez usmiljenja, zato pa tudi ti jim neso ostrijali na dolgu, če so ujeli, kakega opričnika. Sicer pa neso sami razbojniki ropali po cestah. Berači in glumači so večkrat, naletivši na slabo zavarovane vozove, rešili razbojnike teh skrbij. Kupcem bilo je najslabše. Ropali so jih razbojniki, glumači, berači in pijani opričniki. Pa tolazili so se s prislovico, da se zguba in dobiček drug za drugim vrstita, ter neso prenehali hoditi v slobodo in govorili so: "Bog je milostljiv, morda pa le pridemo srečno." Naj bode, kakor koli, nazadnje ostali so vendar kupci na dobičku.

(Dalje prih.)

Še le proti jutru se je vesela množica vsa zadovoljna razšla.

Domače stvari.

— (Imenovanje.) C. kr. avskultanti na Kranjskem so imenovani gg. Blaž Dolinšek, Ivan Kladva, Karel Mulley, Makso Vidic v Ljubljani, in Anton Rozina v Novem Mestu. — Gosp. Ivan Tekavčič imenovan je konceptnim praktikantom pri politični upravi na Kranjskem.

— (Včerajšnji "corso") bil je ravno tako nežnaten in žlostoten, kakor druga leta. Zopet pa osob brezokusno in ostudo našemarjenih, veliko radovednežev, malo konfeti, veliko prašnega riža, nikakega dovtipa, prav veliko pa nepotrebne smeha, velika množica ljudij brez vsacega smotra, vrveča kakor "megla brez vetra" po hodnikih "Zvezde" sem ter tja, prijazno, pomladansko toplo soince naposled pa dolgi obrazzi in stereotipno zagotovilo: "Letos sem bil pač zadnjokrat gledat to neumnost!" To je slika Ljubljanskega "corso." Nemčurska gospoda na kazinskem balkonu pa je tudi pri tej prilikli pokazala svojo fino olikost. Pomeranče metali so s tako silo na množico, kakor bi oblegali Suakim in posrečilo se je tem junakom v istini, da je par dečakov vsled silnih lučajev bilo krvavih. Ko je občinstvo vsled tega začelo balkon kazine bombordovati s pristnimi "regljami", sklenilo se je takoj pomirje. Kazalo bi popolnem odpraviti ta "corso", ki je v resnici le gnusen, občinstvo pa naj bi pokazalo zdrav razum s tem, da bi v bodoče demonstrativno izogibalo se kazinskega balkona.

— (Iz Višnjegore) piše se nam. Pri nas in v okolici čutili smo včeraj 26. t. m. popoludne ob 5. uri in 25 minut jako močen, po podzemeljskem bobnenji spremļjan kakih 5 sekund trajajoči potres od severo-vzhoda proti jugo-zahodu.

— (Iz Šmarja pri Jelšah) piše se nam, da je tudi naša Čitalnica priredila pustno veselico, to Vas ne bo toliko zanimalo. Ali da je bila ta veselica 24. t. m. izvrstna, to treba zabeležiti. Pevci in pevke storili so več, kakor svojo dolžnost. Slišali smo pesmi, "Slovenec sem", "Želja", "Lepa naša domovina", "Oblaku", "Pod oknom", originalno "otročjo simfonijo" in več drugih interesantnih piec. Deklamovala se je pesen: "V pepelnični noči." Ta večer počastilo je našo Čitalnico tudi več prekosoteskih dragih gostov. Da je naposled še boginja Terpsihora imela veselje — naj bi Vam pravil: Očka Kurent smejo zadovoljni biti. —

— (Poboj in osveta.) V Bazoviku so včeraj jednega fanta ubili. — V Dovskem prišel je pretekli teden kaznene domov, ki je bil zaradi ponarejanja novcev več let zaprt. Prvi njegov čin po zadobljenji svobodi je bil ta, da je tri osobe, ki so nekdaj proti njemu pričale, napal in vse tri več ali manj težko ranil.

— (Kutnohorski Sokol) sklenil je postaviti si lastno telovadnico ("Sokolovo"). "Vesna kutnohorska" priobčuje izkaze o doneskih v ta namen. Prečitavši te izkaze, vidimo, kolika je razlika med Čehi in mej nami, ob jednem pa tudi živo občutimo, da imajo bratje Čehi za tega delj več vspeha, ker se vsake stvari poprimejo s posebno gorečnostjo in požrtovalnostjo. V navedeno svrhu objavljena sta samo dva izkaza, a v teh dveh je darovanih že 6189 gold. 30 kr. Starosta dr. Bach dal je 2000 gld., odvetnik Pacák 200 gld., 13 darovateljev je po 50 gld., 7 po 30 gld., 13 po 20 gld. 28 po 10 gld. i. t. d. Najmanjši podpisani znesek je 4 gold. — Stvar je posnemanja vredna!

Telegrami "Slovenskemu Narodu":

Dunaj 27. februarja. Ples pri dvoru. Njuni Veličanstvi, cesarjevič Rudolf s Štefanijo in člani cesarske obitelji prišli so ob 8 1/2 uri. Blizu 800 povabljenih bilo prisotnih. Več jih je bilo odlikovanih po nagovorih cesarjevih. Konec slovesnosti o polunoči.

Madrid 26. februarja. Na plesu v Subadelle razpočila je blizu gazometra dinamitna bomba. Nihče poškodovan. Zločinci nepoznani.

Suakim 27. februarja. Vojaki zavzeli so štiri milje od Trinkitata postavljeni fort. Sovražnik pobegnil. V četrtek zjutraj prične se marš proti Eltebu naprej, kjer se pričakuje bitka. Število sovražnikov ceni se na 3500 mož.

